

ΜΕ ΤΟ ΕΝΑ ΜΑΤΙ ΣΤΗΝ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ ΚΑΙ ΤΟ ΑΛΛΟ ΣΤΗΝΕΑ ΥΟΡΚΗ*

Η Κρίση των πυραύλων της Κούβας ήταν μία αντιπαράθεση διάρκειας 13 ημερών που έγινε τον Οκτώβριο του 1962 μεταξύ των Η.Π.Α. και της Σοβιετικής Ένωσης λόγω των σοβιετικών βαλλιστικών πυραύλων που αναπτύχθηκαν στην Κούβα. Η ιστορική της σημασία έγκειται στο γεγονός πως έφερε τις δύο υπερδυνάμεις της εποχής πολύ κοντά σε έναν πυρηνικό πόλεμο. Με την παρέμβαση του τότε Γ.Γ. του ΟΗΕ, Ου Θαντ στον Τζον Κένεντι και στο Νικίτα Χρουστόφ, στις 28 Οκτωβρίου, ανακοινώθηκε ότι η εγκατάσταση των πυραύλων στην Κούβα θα σταματούσε, ενώ οι ήδη εγκατεστημένοι πύραυλοι θα επέστρεφαν στη Σοβιετική Ένωση. Σε αντάλλαγμα, ο Κένεντι δεσμεύτηκε πως οι Η.Π.Α. δεν θα εισέβαλαν στην Κούβα, ενώ παράλληλα, αποδέχθηκε μυστικά την απομάκρυνση των αμερικανικών πυραύλων που βρίσκονταν σε τουρκικό έδαφος.

Τηρουμένων των αναλογιών, η κατάσταση στη Μ. Ανατολή συνιστά μια ασύμμετρη απειλή που είναι πιθανό να αποσταθεροποιήσει όλη την περιοχή σε συνέχεια των συνεπειών μιας χερσαίας εισβολής στη Γάζα με ανυπολόγιστες ανθρώπινες απώλειες, ιδιαίτερα αμάχων και το ξεδίπλωμα μιας νέας ενεργειακής κρίσης καθώς ο ενεργειακός μετασχηματισμός του πλανήτη αργεί ακόμη. Και είναι σε όλους γνωστές οι επιπτώσεις στην τιμή του πετρελαίου όποτε ξεσπάει πόλεμος στη Μ. Ανατολή: 4τραπλασιασμός μετά τον πόλεμο του 1973, +240% μετά την κρίση του Περσικού Κόλπου το 1990 και +45% στον πόλεμο στο Ιράκ το 2003.

Οι ΗΠΑ αντιλαμβάνονται τα παραπάνω με τον Πρόεδρο Μπάιντεν να ετοιμάζεται να επισκεφτεί το Ισραήλ σε αναζήτηση λύσεων που να μην περιλαμβάνουν την κλιμάκωση των εχθροπραξιών, αφού οι δυσμενείς παρενέργειες στην οικονομία θα βλάψουν, μεταξύ άλλων, την υποψηφιότητά του στις Προεδρικές εκλογές του επόμενου έτους. Στο σενάριο της επιτυχούς έκβασης των ειρηνευτικών πρωτοβουλιών τόσο του Αμερικανού Προέδρου όσο και άλλων, τα αρνητικά σενάρια για τις αγορές θα απομακρυνθούν.

Επί του παρόντος, οι αγορές ως από μηχανής Θεός, διευκολύνουν με τον τρόπο τους στην αντιμετώπιση των δυσχερειών: επαναφέρουν τα αμερικανικά ομόλογα αλλά και τους άλλους κρατικούς τίτλους στις

επενδυτικές επιλογές τους βοηθώντας στην σταθεροποίηση των αποδόσεων, καθώς θεωρούν ότι συνιστούν «ασφαλή καταφύγια». Διευκολύνονται έτσι οι Κεντρικές Τράπεζες σε πιο ευέλικτες πολιτικές σε σχέση με την αμετακίνητη προσήλωσή τους στην ανάγκη για υποχώρηση του πληθωρισμού στην περιοχή του 2%. Σε κάθε περίπτωση, οι αγορές προσπέρασαν τις εφησυχαστικές δηλώσεις της Τζάνετ Γέλεν από τη Σύνοδο του ΔΝΤ στο Μαρακές και «άκουσαν» το Τζίμι Ντίμον της J.P. Morgan που θεωρεί ότι βιώνουμε την πιο επικίνδυνη περίοδο εδώ και δεκαετίες. Δικαιολογημένα, αφού η 3μηναία κερδοφορία ύψους \$13,2 δις. της τράπεζάς του σημαίνει ότι έχει πολλά να χάσει αν η κρίση στη Μ. Ανατολή μεταδώσει την οικονομική κρίση στις ΗΠΑ και στον πλανήτη...

Με τα παραπάνω δεδομένα οι αγορές διατηρούν μια αξιοθαύμαστη ψυχραιμία. Το ελληνικό χρηματιστήριο πέτυχε να καταγράψει μια ανοδική εβδομάδα μετά από 6 συνεχόμενες πτωτικές και με τις 1111 μονάδες του Γ.Δ. να αποδεικνύονται ισχυρή στήριξη, χωρίς ωστόσο να πετύχει την επάνοδο και πάνω από τις 1200 μονάδες στη συνέχεια. Παραμένει επομένως η συσσώρευση δυνάμεων στην περιοχή των 1170 μονάδων ενόψει της πιθανολογούμενης ακόμη και από τη J.P.Morgan απόδοσης της επενδυτικής βαθμίδας από την S&P αργά το βράδυ της Παρασκευής. Θα χρειαστεί ωστόσο και εκείνη από τη Fitch στις 1/12, δύο δηλαδή από τους μεγάλους επενδυτικούς οίκους ώστε τα ελληνικά ομόλογα να περιληφθούν στους δείκτες Bloomberg Barclays κ.α. για να προσβλέψουμε σε τοποθετήσεις από ξένους θεσμικούς επενδυτές. Το ελληνικό αφήγημα πάντως συνεχίζει να έχει τα ελκυστικά στοιχεία με το πρωτογενές πλεόνασμα να σημειώνει επίδοση ρεκόρ €6 δις. στο 9μηνο και να διαμορφώνεται στο 1,1% του ΑΕΠ στο τέλος του έτους σε συνέχεια των δαπανών που διενεργηθούν στο τελευταίο τρίμηνο για αποζημιώσεις από τις καταστροφές. Την ίδια ώρα συνεχίζονται οι αναβαθμίσεις των τιμών των τραπεζικών μετοχών καθώς εκτιμάται ότι δεν θα διαταραχθεί η αυξημένη κερδοφορία στο 2^ο εξάμηνο λόγω κυρίως του υψηλού επιτοκιακού περιθωρίου που συνεχίζει να καταγράφεται.

* Στην Νέα Υόρκη είναι η έδρα του οίκου αξιολόγησης S&P.

Δημήτρης Τζάνας

Σύμβουλος Διοίκησης Κύκλος ΑΧΕΠΕΥ

Τρίτη 17-10-2023